

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеський національний технологічний університет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія України та української культури

Обов'язкова навчальна дисципліна

Мова навчання – українська

Освітньо-професійна програма Економіка підприємства

Код та найменування спеціальності 051 Економіка

Шифр та найменування галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Ступінь вищої освіти бакалавр

Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою університету

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ: кафедрою філософії і права Одеського національного технологічного університету

РОЗРОБНИК (розробники): Соловей А.О., доцент кафедри філософії і права, кандидат історичних наук
Ботіка Т.С., доцент кафедри філософії і права, кандидат історичних наук
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри філософії і права
Протокол від «__» _____ 20__ р. №__

Завідувач кафедри */ПІДПИСАНО/*
(підпис)

Анатолій СОЛОВЕЙ
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Розглянуто та схвалено методичною радою зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
(код та найменування спеціальності)

Голова ради */ПІДПИСАНО/*
(підпис)

Олександр ПАВЛОВ
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Гарант освітньої програми */ПІДПИСАНО/*
(підпис)

Тетяна КУЛАКОВСЬКА
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Розглянуто та схвалено Методичною радою університету
Протокол від «__» _____ 20__ р. №__

Секретар Методичної ради
університету

/ПІДПИСАНО/
(підпис)

Валерій МУРАХОВСЬКИЙ
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

ЗМІСТ

1	Пояснювальна записка	4
1.1	Мета та завдання навчальної дисципліни	4
1.2	Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти	4
1.3	Міждисциплінарні зв'язки	6
1.4	Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС	6
2	Зміст навчальної дисципліни	6
2.1	Програма змістовних модулів	6
2.2	Перелік практичних робіт	7
2.3	Перелік завдань до самостійної роботи	7
3	Критерії оцінювання результатів навчання	8
4	Інформаційне забезпечення	10

1. Пояснювальна записка

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни «*Історія України та української культури*» є розвиток національної самосвідомості майбутніх фахівців, виховання патріотичних і морально-етичних переконань, формування політичної культури та гуманістичного мислення, національної свідомості, прищеплення навичок наукового аналізу, розуміння перспектив національно-культурного оновлення та закономірностей історичного розвитку.

Завданнями дисципліни є вивчення складного і багатогранного процесу становлення української держави, глибоке освоєння студентами культурної спадщини українського народу, формування та розвитку багатомільйонного українського етносу, який вніс і вносить значний вклад у надбання людської цивілізації, починаючи зі стародавніх часів і закінчуючи новітніми здобутками.

В результаті вивчення курсу «*Історія України та української культури*» студенти повинні

знати:

- новітні історичні концепції;
- національну та культурну спадщину народів України;
- особливості процесу формування українського етносу;
- пам'ятки мистецтва на території України;
- особливості становлення української державності;
- основні тенденції сучасного розвитку культури України;

вміти:

- використовувати найсучасніші здобутки історичної науки;
- застосовувати набуті знання з історії у повсякденній діяльності, для орієнтації в суспільно-політичному житті, оцінки суспільних явищ і подій;
- працювати з історичними джерелами і науковою літературою;
- самостійно робити правильні прогнози у сфері культурного розвитку України та зарубіжних країн;
- відрізнити справжній витвір культури від усіляких підробок «мас-культу»;
- поділяти культурні явища на головні та другорядні;
- на основі наукового аналізу, самостійно осмислювати закономірності історичного та культурного розвитку.

1.2. Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «*Історія України та української культури*» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні а поведінкові науки» для першого \(бакалаврського\) рівня вищої освіти](#) та [освітньо-професійній програмі «Економіка підприємства»](#) підготовки бакалаврів.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні

проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні компетентності:

СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Програмні результати навчання:

ПРН 22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.

ПРН 24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.

1.3. Міждисциплінарні зв'язки

Попередні – *Всесвітня історія*, послідовні – *Історія України*.

1.4. Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Навчальна дисципліна викладається на 1 курсі у 1 семестрі для денної та заочної форм навчання

Кількість кредитів ECTS – 3, годин – 90

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	30	16	14
заочна	12	6	6
Самостійна робота, годин	Денна – 60		Заочна – 78

2. Зміст навчальної дисципліни

2.1 Програма змістовних модулів

Змістовий модуль 1: **Періодизація та головні етапи формування української державності. Розвиток української культури в контексті еволюції світової цивілізації.**

№ теми	Зміст теми	Годин	
		денна	заочна
1	<i>Досягнення і цінності українського суспільства. Історичні етапи розвитку історії України. Давньоруський період української історії (IX – XIII ст.).</i>	2	1
2	<i>Запорізька Січ. Українська національно-визвольна війна 1648 – 1676 рр.</i>	2	0,5
3	<i>Ліквідація української автономії. Україна у складі Російської та Австрійської імперій.</i>	2	1
4	<i>Витоки, досягнення та різноманіття української культури. Етнокультурні процеси в Україні.</i>	2	0,5

Змістовий модуль 2: **Історія української державності XX ст., проголошення незалежності України та її подальший розвиток.**

№ теми	Зміст теми	Годин	
		денна	заочна
1	<i>Україна на початку XX ст. та у роки Першої світової війни. Українська національно-демократична революція 1917 – 1920 рр.</i>	2	1
2	<i>Україна у міжвоєнний період (1921 – 1939 рр.).</i>	2	0,5
3	<i>Україна у роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.).</i>	2	0,5
4	<i>Соціально-політичне життя України у 1945 – 1991 рр. Проголошення незалежності та подальший розвиток України. Основні тенденції забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</i>	2	1
	Разом з дисципліни	16	6

2.2. Перелік практичних робіт

№ з/п	Назва теми	Денна	Заочна
1	<i>Установче заняття. Стародавня історія України.</i>	2	1

2	<i>Виникнення українського козацтва. Заснування Запорізької Січі. Визвольна боротьба українського народу 1648 – 1676 рр.</i>	2	1
3	<i>Становище в Україні на початку XX ст. Особливості революції 1905 – 1907 рр. Перша світова війна(1914 – 1918 рр.). Українська національно-демократична революція 1917 – 1920 рр.</i>	2	1
4	<i>Україна в роки Другої світової війни (1939 – 1945 рр.).</i>	2	1
5	<i>Становище України у 1945 – 1991 рр. Проголошення державної незалежності та розвиток суверенної України.</i>	2	0,5
6	<i>Культура Київської Русі. Етнокультурні процеси XIV – XIX ст.</i>	2	0,5
7	<i>Українська культура XX ст. Основні тенденції сучасного розвитку культури України.</i>	2	1
	Всього	14	6

2.3. Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	ден на	заочна	Завдання до самостійної роботи
1.	Предмет і значення історії України.	10	10	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Головний об'єкт вивчення історії України. 2. Джерельні матеріали української історії. Розв'яжіть тести.
2.	Визвольна боротьба українського народу 1648 – 1676 рр.	10	15	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Причини та характер національно-визвольної війни під проводом Б. Хмельницького. 2. Переяславська Рада, Березневі статті (1654 р.) та їх наслідки для України. Розв'яжіть тести.
3.	Друга світова війна та Україна.	10	15	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Українське питання напередодні Другої світової війни. 2. Визволення України від нацистських загарбників – важливий етап Другої світової війни. Розв'яжіть тести.
4.	Проголошення державної незалежності України та міжнародне співробітництво.	10	15	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Акт проголошення державної незалежності України 24 серпня 1991 р. 2. Участь України в міжнародних організаціях. Розв'яжіть тести.
5.	Характеристика основних етапів розвитку культури України.	10	13	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Роль християнства у розвитку давньоруської культури. 2. Ренесанс в українській культурі.

				Розв'яжіть тести.
6.	Особливості розвитку України XXI ст.	10	10	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді: 1. Культурні здобутки української діаспори. 2. Модернізм чи постмодернізм в українській культурі на початку третього тисячоліття? Розв'яжіть тести.
	Всього	60	78	

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Види контролю: поточний, підсумковий – екзамен

Нарахування балів за виконання змістовних модулів

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
	Мін д/з	Мах д/з	денна			заочна		
			Кільк. робіт, од.	Сумарні бали		Кільк. робіт, од.	Сумарні бали	
				мін	мак			мін
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. <i>Періодизація та головні етапи формування української державності. Розвиток української культури в контексті еволюції світової цивілізації.</i>								
Робота на лекціях	1	1,4	7	7	10	2	2	4
Робота на практичних заняттях	1	1,3	8	8	10	3	3	6
Опрацювання тем, не винесених на лекції	4	6	1	4	6	4	16	24
Підготовка до практичних занять	1	1,3	8	8	10	3	3	6
Виконання індивідуальних завдань	6,5	7	2	13	14	2	13	18
Проміжна сума	–	–	–	40	50	-	37	58
Поточний контроль (тестовий)	20	30	1	20	50		23	42
Оцінка за змістовий модуль 1	–	–	–	60	100	-	60	100
Змістовий модуль 2. <i>Історія української державності XX ст., проголошення незалежності України та її подальший розвиток.</i>								
Робота на лекціях	1	1,4	7	7	10	2	2	4
Робота на практичних заняттях	1	1,3	8	8	10	3	3	6
Опрацювання тем, не винесених на лекції	4	6	1	4	6	4	16	24
Підготовка до практичних занять	1	1,3	8	8	10	3	3	6
Виконання індивідуальних завдань	6,5	7	2	13	14	2	13	18
Проміжна сума	–	–	–	40	50	-	37	58
Поточний контроль (тестовий)	20	30	1	20	50		23	42
Оцінка за змістовий модуль 2	-	-	-	60	100	-	60	100

Можливість отримання додаткових балів								
Рейтинг за творчі здобутки студентів (у тому числі результатів неформальної освіти)	0	10	-	0	10	-	0	10

Критерії оцінювання до модульних контрольних робіт та екзамену

Модульні контрольні роботи складаються з відповідей на 2 теоретичні питання.

Таблиця 1

Загальні критерії оцінювання

№	Вид роботи	Максимальний бал	Пояснення до нарахування балів
1	2	3	4
1.	Відповіді на теоретичні питання (2 питання)	30/30	За надану повну обґрунтовану відповідь на два питання (максимальний бал – 30 балів за кожну відповідь).
	Разом	60	Максимальний бал нараховується за умов, що відповідь є повною, обґрунтованою, висновки та пропозиції аргументовано належним чином.

Таблиця 2

Критерії оцінювання відповідей на теоретичні питання

Розподіл балів за відповіді на теоретичні питання	Критерії оцінювання відповідей
30 – 23	за умови, якщо студент показав глибокі знання, чітко, грамотно, логічно і послідовно його викладає; вільно оперує термінологією, знайомий із законодавчими та нормативними документами, вмів аналізувати ситуацію, а також має альтернативні та творчі погляди на викладений матеріал
22 – 13	за умови, якщо студент має тверді знання, грамотно і по суті викладає відповіді на поставленні питання, не допускає грубих помилок при відповіді на них, але не повністю розкриває зміст
12 – 3	за умови, якщо студент знає теоретичний матеріал на рівні репродуктивного відтворення, але не надає належної оцінки процесів та явищ, не чітко формулює категорії та допускає незначні помилки при відповідях
2 – 0	за умови, якщо студент при відповіді допускає суттєві помилки, матеріал викладає не послідовно, з припущенням неточностей у формулюваннях та відсутності термінології

Завдання екзаменаційного білету складаються з відповідей на два теоретичних питання та розв'язання 20 тестів.

Таблиця 4

Загальні критерії оцінювання

№	Вид роботи	Максимальний бал	Пояснення до нарахування балів
1	2	3	4
1.	Відповіді на теоретичні питання (2 питання)	30/30	За надану повну обґрунтовану відповідь на два питання (максимальний бал – 30 балів за кожну відповідь).
2.	Розв'язання тестів	40	За кожний правильно розв'язаний тест нараховується по 2 бали.
	Разом	100	Максимальний бал нараховується за умов, що тестові завдання виконані повністю, відповіді на питання обґрунтовані, висновки та пропозиції аргументовано і оформлено належним чином.

4. Інформаційне забезпечення

Базові (основні):

1. Історія України [Текст] : підручник / О.Д. Бойко. – 7-ме вид., стер. – Київ: Академвидав, 2018. – 720 с. – (Альма-матер).
<https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cn.v.BibRecord.166666>
2. Конспект лекцій з дисципліни «Історія України та української культури» для студентів усіх напрямів підготовки / Г.В. Ангелов, А.О. Соловей, Т.С. Ботіка, С.Є. Польова. – Одеса: ОНАХТ, 2018. – 57 с.
<https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cn.v.BibRecord.162111>
3. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Історія України та української культури» для бакалаврів усіх напрямів підготовки денної та заочної форм навчання / Г.В. Ангелов, А.О. Соловей, Т.С. Ботіка. – Одеса: ОНАХТ, 2018. – 29 с.
<https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cn.v.BibRecord.162221>
4. Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни «Історія України та української культури» для студентів усіх напрямів підготовки бакалаврів денної та заочної форм навчання / Г.В. Ангелов, А.О. Соловей, Т.С. Ботіка, С.Є. Польова. – Одеса: ОНАХТ, 2018. – 33 с.
<https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cn.v.BibRecord.162221>
5. Methodical instructions for individual work on the discipline «History of Ukraine and Ukrainian culture» for students of all areas of training full-time and part-time study / A. Solovey, T. Botika, O. Mamrotska; Responsible for the issue A. Solovey; Department of Sociology, Philosophy and Law. – Одеса: ОНАХТ, 2021. – Електрон. текст. дані: 27 р. <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1601240>
6. Methodical instructions for seminars on the discipline «History of Ukraine and Ukrainian culture» [Електронний ресурс]: for students of all areas of training full-time and part-time study / A. Solovey, T. Botika, O. Mamrotska; Responsible for the issue A. Solovey; Department of Sociology, Philosophy and Law. – Одеса: ОНАХТ, 2021. – Електрон. текст. дані: 30 р. <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1601188>